

PO TAURAGNŲ DANGUM

Tauragnų krašto bendruomenės laikraštis

2015 spalio Nr. 78

Spalio mėnesio jubiliejai. Sveikiname!

*„Kai apsiniaukia saulės spindulys,
Kada laukai ir pievos ištuštėja,
Matai, kaip grimzta metai vis gilyn
Ir pajunti, kaip pusė kelio jau praėjo“...*

50 metų sukanka tauragniškei **Loretai Juškėnienei**;

70 metų sukaktį švenčia **Jakovas Konstantinovas**
iš Jovainiškių;

75 metai sukanka **Vilei Žičkuvieni** ir **Jonui Žičkui** iš
Sirvydžių kaimo; **Marijai Birutei Klibienei** iš Šuminių,
tauragniškei **Bronislavai Stanislavai Žvirblienei** ir
Algimantui Jonui Šimkūnui iš Vyžių kaimo;

80 metų jubiliejų švenčia **Teklė Jauniškienė** iš Daunorių kaimo
ir tauragniškis **Albertas Eidžiulis**;

95 metai sukanka **Petrui Stundžiai** iš Daunorių kaimo.

KVIEČIAME

**Spalio 24 d. 17 val. vyks tradicinis romantinių dainų
vakaras „Po Tauragnų dangum“**

Dalyvauja

Anykščių r. Skiemonių vokalinis-instrumentinis ansamblis
(vadovas Gintautas Eimanavičius);

Auksinį rudenį mėgsta romantikai ir svajotojai. Ruduo gali būti pasakiškai gražus, nes jis sugeria vasaros spalvas ir šviesą. Tačiau dalį mūsų aplanko ir rudeninė depresija, o gal tiesiog melancholija, prasta nuotaika, ir tada ruduo atrodo nykus, atšiaurus ir žvarbus, geliantis širdį ir sielą.

Nėra receptų, kaip to išvengti. Bet jei turime ką veikti, liūdėti nelabai lieka laiko. Nebėra saulės? Tai galbūt energijos galime gauti iš geros muzikos, sporto, pasivaikščiojimų, bendravimo su žmonėmis. Turbūt nereikėtų užsidaryti tarp keturių sienų o bendrauti, ieškoti teigiamų emocijų ir nešykštėti jų dalinti kitiems.

Turite geresnį receptą nuo rudeninės depresijos? Atsiųskite!

Danguolė Grabauskienė

Anykščių r. Ažuožerių romantinės
muzikos ansamblis „Romantika“
(vadovė Alvyra Simanonienė);

Ignalinos r. Visagino folkloro
ansamblis „Krusnė“ (vadovė Audronė
Macijauskienė);

Panevėžio r. Bernatonių retro
grupė „Vėrinys“ (vadovė Liudvika
Strazdienė);

Zarasų r. Salako romantinės
muzikos trio „3 in 1“ (vadovė Rasa
Lukošiūnaitė);

Utenos KC Tauragnų skyriaus
moterų vokalinis ansamblis „Gelmė“ ir
mišrus vokalinis senjorų ansamblis.
(vadovė Vilma Valienė);

Kviečiame norinčius ir galinčius
įsteigti ir įteikti savo prizą vienam iš
dalyvaujančių kolektyvų.

**Su pasiūlymais užeikite į kultūros
namus iki spalio 19 d.**

Ačiū.

Nijolė Šuminienė

Tauragnų biblioteka skaičiuoja septintą dešimtmetį

„Aš esu biblioteka. Aš nesu nei sienos, nei lentynos, net ne knygos, sustatytos eilėmis. Aš esu pasaulio išmintis. Aš esu atviros durys. Įženk!“ (užrašas ant vienos senovės bibliotekos durų).

Jau 70 metų Tauragnų biblioteka kviečia tauragniškius ir svečius drąsiai žengti į šią žinių ir kultūros šventovę. Jubiliejiniai metai visuomet priverčia pažvelgti atgal, pasklaidyti istorijos puslapius, įvertinti prabėgusį laiką, įvykius. Šiandieną galime džiaugtis ir didžiuotis, jog Tauragnų biblioteka, įveikusi permainų kelią, pasitinka lankytojus erdviose patalpose, atsinaujinusių knygų fondu, nemažu periodinių leidinių skaičiumi, kompiuteriais ir kitomis informacinėmis technologijomis. Šiandieninė biblioteka jau nebėra ta vieta, į kurią žmonės ateidavo pasiskolinti knygų ar paskaityti laikraščių. Tai erdvė, kurioje giliname žinias, keičiamės jomis su kitais.

Žvilgtelėkime į Tauragnų bibliotekos gyvavimo pradžią. 1945 m. tauragniško Jono Mackevičiaus namuose įsteigiamas klubas-skaitykla. Vidmantas Mackevičius, ilgametis Tauragnų bibliotekos skaitytojas, kartą apsilankęs bibliotekoje prisiminė, jog jam buvo ketveri, kai jo tėvų namuose buvo įkurta biblioteka. Susirinkę miestelio žmonės klausydavo „Amerikos balso“, sklindančio iš baterinio radijo imtuvo... Pirmaisiais metais klubas-skaitykla, vėliau biblioteka, aptarnavo 370 skaitytojų. Per metus išduodavo apie 6670 egz. spaudinių. Iki 1957 metų skaitytojų skaičius mažai keitėsi. Knygų fonde buvo 7507 egz. spaudinių. Jono Mackevičiaus namuose įsikūrusioje bibliotekoje savo bibliotekinį darbą pradėjo ilgametė bibliotekos vedėja Julija Kulakauskienė. Nuo 1957 m. knygų fondas pasipildydavo kasmet vidutiniškai po 150 knygų, užsiregistruodavo po 50 naujų skaitytojų. 1959 m. kraštiečio poeto Teofilio Tilvyčio iniciatyva Tauragnuose pastatyti kultūros namai, į kuriuos persikėlė ir

Šiame name 1945 m. Tauragnuose įkurtas klubas – skaitykla.

Pirmieji bibliotekos (klubo-skaityklos) skaitytojai Veronika ir Kajetonas Žiezdriai su šeima

Bibliotekos vedėja Julija Kulakauskienė su grupe skaitytojų

biblioteka. Tuo metu biblioteka aptarnavo Tauragnų, Šeduikių, Piliakalnio kolūkių darbuotojus, miestelio gyventojus ir, žinoma, visus, kurie apsilankydavo bibliotekoje. Julija Kulakauskienė organizuodavo knygų aptarimus, parodas, bibliografinės apžvalgas, teminius klausimų-atsakymų vakarus, susitikimus su rašytojais, poetais, žymiais žmonėmis. Nuo 1959 m. kolūkiuose pradėtos kurti kilnojamosios bibliotekėlės, knygų išdavimo taškai fermose. 1962 m. bibliotekoje skaitė 603 skaitytojai, knygų fondas – 7915 knygų. 1967 m. baigtas

sudaryti abėcėlinis katalogas, nes bibliotekos knygų fondas siekė beveik 10 000 egz. Biblioteka ir kultūros namai buvo apylinkės kultūrinio gyvenimo centras. Iki 1982 m. bibliotekoje dirbo Julija Kulakauskienė. Ji buvo apdovanota padėkos, garbės raštais. Jai suteiktas „Puikiai dirbančio kultūros-švietimo darbuotojo“ vardas. Iki 1994 m. bibliotekoje vyko darbuotojų kaita.

Nuo 1994 m. Tauragnų bibliotekoje dirba šio straipsnio autorė, Nijolė Šuminienė. Atkūrus Lietuvos nepriklausomybę, pasikeitė bibliotekos knygų fondas, jos estetiškas vaizdas. Biblioteka neatsilikdama nuo besikeičiančio laikmečio tapo patraukliu informacijos centru. Įsimintini 2002 m., kai Tauragnų biblioteka gavo pirmąjį kompiuterį. 2003 m. Lietuvoje vyriausybės iniciatyva startavo projektas „Viešosios interneto prieigos taškų steigimas kaimiškose vietovėse“. Šiam projektui iš Europos Sąjungos programos buvo skirta 3,15 mln. eurų. Už šiuos pinigus 300 viešosios prieigos taškų nupirkti nauji baldai, kompiuteriai, kita įranga, įvestas interneto ryšys. Visa tai pasiekė ir Tauragnų miestelio biblioteką. 2004 m. Tauragnų bibliotekoje atlikus kapitalinį remontą pakeisti baldai, kompiuterizuotos 4 darbo vietos, visos jos – su interneto ryšiu, pastatyti 2 multifunkciniai aparatai. 2008-2011 m. Lietuvoje įgyvendinamas dar vienas projektas. Projektą „Bibliotekos pažangai“ įgyvendina Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka kartu su Kultūros ministerija. Lėšų projektui įgyvendinti skyrė Bilo ir Melindos Geitsų fondas, Lietuvos respublikos vyriausybė ir bendrovė „Microsoft“. Tai palietė ne tik miestelių ir kaimų bibliotekų darbuotojus, kurie dalyvavo įvairiuose mokymuose, bet ir gyventojus, ypač vyresnio amžiaus, panorusius išmokyti kompiuterinio raštingumo ir interneto pradmenų. Tauragnų bibliotekoje tokius mokymus organizavo Kauno technologijos universitetas, Utenos kolegija, UAB „Baltijos kompiuterių akademija“. Apie 70 tauragniškių ir aplinkinių kaimų gyventojų įgijo žinių ir išmoko naudotis kompiuteriu ir internetu. Jie suprato, jog šiuolaikinių technologijų pagalba gyvenimas tampa įdomesnis, lengvesnis ir patogesnis. Viskas kuriama žmogaus labui, jo gyvenimo ir buities palengvinimui.

Aktyvūs bibliotekos lankytojai Aldona Driukienė ir Algimantas Bartkevičius

Per dešimtmetį pasikeitė gyventojų supratimas apie biblioteką, jos galimybes. Šiandieną daugiau kaip pusė bibliotekos lankytojų naudoja interneto paslaugomis. Jiems teikiamos konsultacijos informacijos paieškos klausimais. Kas mėnesį bibliotekos lentynas papildoma apie 20 naujų knygų, prenumeruojami 22 periodiniai leidiniai. Bibliotekoje vyksta knygų pristatymai, popietės, susitikimai su rašytojais, organizuojamos popietės Tauragnų mokyklėlės mokinukams. Jie kartu su mokytoja Aldona Tartiliene kasmet dalyvauja saugaus interneto popietėje, dalyvavo projekte „Augu skaitydamas“, pristato savo sukurtas knygeles, dalyvauja garsiniuose skaitymuose, talkina bibliotekos renginiuose.

Įvairiapusė bibliotekos veikla ir galimybės sukviečia tauragniškius, miestelio svečius į šviesią, erdvią ir jaukią Tauragnų biblioteką. Jau 70 metų kiekvienam, pravėrusiam bibliotekos duris, tariame: „Sveiki atvykę!“

Mieli skaitytojai, bibliotekos jubiliejus – visų mūsų šventė. Ačiū už Jūsų meilę knygai. Linkiu, kad šnarantys knygų lapai Jums primintų pačias gražiausias gyvenimo istorijas, kurias norėtumėte skaityti vis iš naujo. Visuomet džiugu Jus matyti bibliotekoje, jos renginiuose. Visus Jus kuo nuoširdžiausiai kviečiu į bibliotekos gimtadienio šventę lapkričio 20 dieną Tauragnų kultūros centre.

Iki malonaus susitikimo!

Bibliotekoje mokinukai

Danguolė Grabauskienė

Tauragnų kapela pažymėjo savo veiklos trejų metų sukaktį

Kapela su „krikšto tėvais” po koncerto

Spalio 2 dienos vakarą kultūros namuose ilgai negeso šviesos, paskutiniai vakarotojai išsiskirstė tik prieš vidurnaktį. Ir kaipgi nešoksi, nedainuosi, linksmas nebūsi, jei nepailsdami grojo ir dainavo Tauragnų kapelos vyrai ir moterys, o jiems dar padėjo kaimynai iš gretimo kaimo – Pranas Virvytis ir Danutė Valkauskienė.

Taigi Utenos kultūros centro Tauragnų skyriaus kapela pažymėjo savo veiklos trejų metų sukaktį. Nuo šiol ir vardą turės – „Tauragna”. Dėl vardo daug diskusijų buvo ir visokių siūlymų, bet vis kažkaip „nepirilpdavo”. O Tauragna tiko kažkaip iš karto, pasiūlė tokį vardą seniūnas Alvydas Danauskas, nes upeliukas tokiu vardu per seniūniją teka. Tauragna išteka iš Tauragno ežero pietrytinio galo, prateka Tauragnėlio ežerą, vingiuoja į pietryčius, pietus miškingomis vietovėmis ir įteka į Pakaso ežerą jau Ignalinos rajone. Tikimės, kad ir kapelos muzika ir dainos kaip tas upeliukas savo čiurlenimu džiugins ne tik savo rajono klausytojus, o jo vaga niekada neišdžius.

Tą vakarą netrūko sveikinimų ir linkėjimų kapelai ir jos vadovei Vilmai Valienei. Sveikino tauragniškiečiai, „krikšto tėvai” – Danguolė Grabauskienė ir Vygantas Varneckas, moterų vokalinis ansamblis „Gelmė”, Tauragnų „Moko” teatro režisierė Loreta Juškėnienė, UKC metodininkė Giedrė Katinienė, kapela iš Vyžuonų ir jos vadovė Ramunė Miečiūtė. Atsidėkodami už sveikinimus ką tik pakrikštyta kapela tauragniškiams padovanojo puikų koncertą. Susirinkusiems smagiai koncertavo ir vyžuoniškės.

Po renginio visi vaišinosės skaniu troškiniu, kurį išvirė Vidas Juknevičius. O skaniai pavalgius galima ir pasikalbėti. Taigi pakalbinau kapelos vadovę Vilma Valienę ir muzikantus.

Koks pačios kelias į muzikos pasaulį? Kaip kilo mintis suburti kapelą? Su kokiais sunkumais susidūrei? Apibūdink savo kolektyvą. Kokie ateities planai? Ar žada kapela plėstis ne tik į gylį, bet ir į plotį?

Vilma Valienė. Groti

pradėjau pradinėse klasėse. Buvo toks vargonininkas Antanas Gražys, daug vaikų tada pas jį mokėsi ir man mama liepė. Taip išmokau groti akordeonu, vėliau pianinu. Baigusi mokyklą pasirinkau muziką – baigiau Rokiškio muzikos mokyklą.

Kai tik pradėjau dirbti Tauragnų kultūros namuose (prieš aštuonerius metus) visą laiką labai norėjau suburti kapelą, tik sunku buvo rasti muzikantų. Atrodo, žmonių ir yra, bet norinčių ir mokančių groti ar dainuoti rasti nelengva. Pirmiausia pakalbinau Žaimantą, žinojau, kad jis moka ir mėgsta groti, tik viešai mažai pasirodydavo. Kai jis sutiko groti armonika, prisijungė Žymantas, kuris groja nuo mažų dienų, gali groti ne vienu instrumentu. Jis groja kapeloje bosine gitara, o kai įsigijom kontrabosą, tai groja šiuo instrumentu. Išvykose ir dabar groja bosine gitara, nes kontrabosas instrumentas didelis, nusivežti sunku. Būgną muša Giedrė, pasiūliau ir mielai sutiko. Žinoma, kai kas sako, kad labiau tiktų toks instrumentas vyrui, bet kad tokių neatsirado, o Giedrė šauni būgnininkė. Prieš metus prie mūsų prisijungė Žilvinas, kuris labai papuošė mūsų kapelą. Jis jaunas ir ne tik groja akordeonu, bet ir dainuoja, o tai labai pagyvina repertuarą. Taigi dabar mes abu grojam akordeonais ir dainuojam. Džiaugiuosi, kad prie kapelos prisijungė Danguolė, kuri yra kaip ir kapelos vedančioji, važinėja kartu su mumis, apjungia kūrinius, pagyvina programą. Žodis prie dainos, geras pašmaikštavimas labai reikalingas, tai ji irgi kaip kapelos narys, kad ir be muzikinio instrumento.

Džiaugiuosi visais kapelos nariais. Visų trijų vyrų labai gražūs ir reti vardai, net juokavom, kad gal kapelą reikia

pavadinti Žužučiu... Visi labai pareigingi, linksmi, draugiški, gera su jais būti. Žaimantas su Žymantu labai gerai sutaria, abu pašmaikštuoja, visokių juokų prasimano ir kitus prajuokina. Žilvinas, kad ir daug jaunesnis, tačiau labai lengvai pritapo, organiškai įsiliejo į kolektyvą. Giedrė – tai energijos šaltinis, pilna visokių gražių sumanymų. O Danguolė, kai mes repetuojam, tai arbatos išverda, o kai užsimanom, tai ir užvalgyt atneša...

Smagu, kad esame kviečiami koncertuoti, tačiau ne visada galim. Vasarą trukdė ligos, kai kam sujaukia planus ir valdiški darbai. Jei niekas nesutrukdyt, lapkričio mėnesį laukia du koncertai, vienas iš jų – Rokiškio rajone.

Džiaugiamės, kad mūsų veiklai pritaria Utenos kultūros centro administracija, duoda autobusą, kai reikia išvykti koncertuoti, taip pat parūpino kontrabosą. Esame dėkingi ir VBT (vietos bendruomenių tarybai), nes pernai metais už seniūnijai skirtas lėšas nupirko armoniką, kuria dabar ir groja Žaimantas. Labai norėčiau, kad atsirastų daugiau norinčių groti ar dainuoti kapeloje. Labai reikėtų smuiko, birbynės... O mes savo programą, aišku, tobulinsime, gal kartais grojant mums ir trūksta plačios šypsenos, bet tai tik išoriškai, o viduje mes visada geros nuotaikos.

Kur ir kada išmokote groti? Kaip įsigijote savo pirmąjį instrumentą? Aukojate laiką, energiją – kodėl? Ką jums duoda buvimas šiame kolektyve?

Žaimantas Musteikis. Grojo mano senelis, turėjo *peterburgską* armoniką, tai buvo mano pirmoji armonika, su kuria grojau. Išmokau groti, kai man jau buvo gal 20 metų, o mokykloje net nebuvo minčių apie grojimą. O paskui žiūriu – senelio armonika namuose, susiremontavau, keičiau dupleks. Dar dabar turiu tą armoniką, ji pagaminta 1902 metais, dar Peterburgo meistrų parašai yra viduje, mačiau, kai ardžiau. Kai kada dar pagroju, tik jau balsai pasilpę. Paskui nusipirkau rusišką dvieilę armoniką, su ja groti lengviau. Kol buvau nevedęs, daug kur teko groti, artimųjų rate, su kaimynais, kad nebūtų nuobodu, juk su muzika daug linksmiau.

Groti kapeloje paprašė Vilma. Dar kažkada seniai, kai abu dirbom pašte, buvo tokia svajonė – pagroti kartu, tai, kai paprašė, ir sutikau. Smagu pabūti su bendraminčiais, įdomu pakoncertuoti, muzika – tai kasdieninės rutinos praskaidrinimas, juk vien darbas ir darbas pabosta. Šeima giliai širdyje pritaria, bet kartais ir pasako – ar ne per dažnai... Betgi reikia repetuoti, nuvažiavęs *akių neparodysi*, reikia muzikos, dainų, šmaikštaus žodžio. Man patinka groti ir minčių kapelą mesti nėra.

Prieš koncertą

Giedrė Tubelienė. Močiutė labai norėjo, kad anūkės grotų, tai man ir pusseserei nupirko bajaną. Mokiausi Tauragnuos pas vargonininką Alekną, man labai patiko, bet vėliau mokslai kažkaip nutrūko, turėjau per mažai kantrybės. Tada buvau gal septintokė ar aštuntokė, bent jau „Plaukė žaselė per ežerėlį“ buvau išmokusi groti... Dabar to bajano nebeturiu, pardavėm. Kai mokiausi vyresnėse klasėse, abi su Vilma bandėm groti pianinu, suruošdavom tėvams kokį renginį, pagrodavom abi, aš tai viena ranka...

Būgną kapeloje pradėjau mušti taip staiga, reikėjo skubiai ruošti koncertui, vienas vyriškis atsisakė, Vilma pakvietė mane, pabandžiau, prisitaikiau ir nėra sunku.

Kodėl dalyvauju? Juk žmogus gyvena, kad kažką veiktum. Tauragnai nėra koks didmiestis, labai kur nenuėsi, tai einu ten, kur esu reikalinga, kur galiu realizuoti save, noriu dalyvauti, kol yra sveikatos. Mes visi labai draugiškai gyvenam, bendraujam, visi tokie „prikolni“, kolektyve jaučiasi tikra darna.

Žymantas Trimonis. Išmokau groti akordeonu būdamas gal septynerių metų, išgirdau, kaip grojo Sirgedas, labai patiko, o tėtis tada su juo grodavo smuiku. Tėtis nupirko akordeoną, taip pradėjau mokytis, tėtis parodydavo. Ir šeimos kapeloje pirmiausiai grojau akordeonu. Vėliau mokiausi muzikos mokykloje, lankiau akordeono klasę, nedaug trūko, kad pabaigčiau, bet pabodo. Tas akordeonas, su kuriuo grojau muzikos

mokykloje, ir dabar yra tėviškėje, juo groja brolio dukra Neringa.

Armijoje išmokau groti gitara, šeimos kapelėje grojau kontrabosu jau grįžęs iš armijos. Buvo šeimos styginis instrumentinis ansamblis: tėtis grojo mandolina, mama gitara, brolis Vigimantas balalaika, o man liepė kontrabosu... Vėliau, kai šeimos kapelėje ėmė groti jau brolių vaikai, aš grojau bosine gitara. Dabar vėl po ilgos pertraukos paėmiau į rankas akordeoną, pagroju namuose, nes kapelėje akordeonistų netrūksta, groju tuo, kuo reikia – kontrabosu. Kapelėje man smagu pabūti, pabendrauti, vien darbas ir darbas pabosta, reikia ir atsipalaiduoti, atsigauti. Muzika kaip tik padeda.

Apie renginius trumpai

(informacija Danguolės Grabauskienės)

Rugsėjo pabaigoje Baltelės ir Utenykčio ežerų sankirtoje šalia Vaišnoriškių kunigai Bronius Šlapelis ir Povilas Klezys pašventino dr. Romualdo Šimkūno pastatytą stogastulpį žuvusiems partizanams Vladui Bivainiui ir Vladui Tumėnui atminti. Pagerbti dviejų žuvusių Vyžių partizanų pliaupiant lietui susirinko nemaža žmonių. Už gražią iniciatyvą dr. R. Šimkūnui dėkojo Tauragnų seniūnas Alvydas Danauskas, rajono savivaldybės Kultūros skyriaus vyr. specialistė Zita Mackevičienė. Kelias patriotines dainas padainavo Tauragnų kultūros namų moterys. Susirinkusieji sugiedojo Tautišką giesmę.

Rugsėjo 18 dieną Tauragnų kultūros namuose vyko renginys, skirtas Etnografinių regionų metams. Popietę liaudies daina pradėjo moterų ansamblis „Gelmė“ (vadovė Vilma Valienė).

Viktoriną apie Lietuvos etnografinius regionus pravedė Bronė Juknevičienė. Geriausias žinias parodė buvo apdovanoti žolelių arbata.

Ignalinos krašto folkloro ansamblis „Čiulbutė“ (vadovė Sigutė Mudinienė) padainavo autentišką Ignalinos krašto dainų, sutartinių, papasakojo smagių tarmiškų istorijų, pašoko senovinių ratelių.

Vėliau susirinkusieji skanavo tauragniškių moterų iškepto

Gaila, kad negalėjau pakalbinti jauniausio kapelos dalyvio **Žilvino Gaižausko**. Bet tikiuosi, kad apie jį parašysiu kitame laikraščio numeryje.

O dabar tiesiog džiaugiuosi šiais žmonėmis, kurie susibūrė, kad ir patiems būtų smagu, ir kitiems galėtų gerą nuotaiką padovanoti. Ir jei kada vėlai vakare, ar net apie 22 val., pamatysite šviečiant kultūros namų langus – žinokite, vyksta repeticija, užeikite, pasiklausykite. Juk kapelos muzikantų (vyrų) dienos užpildytos darbais, tik vakarais jie randa laiko ir sielos atgaivai – muzikai. Moterys prie vyrų prisitaiko. Juk tikslas bendras.

suvalkietiško ruginių miltų meduolio, *sandkucheno* (smėlio pyrago), kuris yra Mažosios Lietuvos pasididžiavimas, tikrų dzūkiškų pyragėlių su grybais, žemaitiško morkų pyrago, o aukštaitiškų valgių susinešę patys renginio dalyviai.

Ačiū moterims, kurios kepė pyragus: Sallijai Deveikienei, Bronėi Juknevičienei, Ingai Šinkūnienei, Nijolei Šuminienei.

Spalio 2 dieną įvyko Tauragnų krašto bendruomenės ataskaitinis-rinkiminis susirinkimas. Bendruomenės tarybą papildė Bronė Juknevičienė, pirmininke dar trejiems metams perrinkta Danguolė Grabauskienė.

Spalio 4 dieną Anykščių kultūros centro Leliūnų skyriuje vyko Lietuvos kaimų ir mažų miestelių vokalinio ir romansinio dainavimo kolektyvų festivalis–konkursas „Rudens dainų mozaika 2015“. Renginyje dalyvavo ir UKC Tauragnų skyriaus moterų vokalinis ansamblis „Gelmė“ (vad. Vilma Valienė).

Spalio 10 dieną Utenos kultūros centro Tauragnų skyriaus kapela „Tauragna“ ir moterų vokalinis ansamblis „Gelmė“ (vadovė V. Valienė) koncertavo Palūšėje vykusioje šventėje „Lūšių rudenėlis“.

Tos pačios dienos vakare Tauragnų kultūros namuose vyko šokių vakaras.

Bronė Juknevičienė

Kaip gyveni, Mokytoja?

Kaip gyveni, mokytoja, kai jau nušermuliavo Rugšėjo 1-oji, kai jau išklaustyti sveikinimai su Mokytojo diena, kai jau baigėsi „adaptacinis“ laikotarpis ir vyksta kasdieninė veikla – pamokos ir ne tik jos. Labai norėjau parašyti apie Tauragnų skyriaus mokytoją Aldoną Tartilienę. Yra toks posakis: „Susirask mėgstamą darbą, ir tau nieko nereikės dirbti“ – turima galvoje, kad darbas bus kaip malonumas. Mokytojo profesijos atveju antrą posakio dalį reikėtų suprasti gal kiek kitaip. Visada laikiausi tos nuomonės, kad mokykloje negali dirbti žmogus, nemylintis vaikų. Kad ir kaip banaliai (o gal patetiškai) nuskambėtų, bet mokytojo profesija – tai gyvenimo būdas. Negali tik mokyti – turi ir pats mokytis, ir BŪTI su vaikais: žinoti, matyti, suprasti, jausti... „Būti mokytoja nėra darbas. Tai – gyvenimas. Kiekvieno jūsų kaip žmogaus pradžia buvo pamokos, išmoktos mokykloje ne iš vadovėlių, o iš mokytojos akių...“ (mintys, perskaitytos internete). Apie tai ir kalbuosi su mokytoja Aldona. Apie labai pasikeitusią mokytojo kasdienybę, viltis ir lūkesčius.

Kaip gyveni, Mokytoja?

Prisiminiau Henrio Fordo pasakytą mintį, jog kiekvienas, kuris nustoja mokytis, pasensta – nesvarbu, kiek jam – dvidešimt ar aštuoniasdešimt. Ir kiekvienas, kuris mokosi, išlieka jaunas. Panašu, jog tai tiesa. Gyvename dabar, kai bet kokia informacija ypač lengvai pasiekama, kai išsaugoti jaunystę tereikia vien tik noro. Šis laikas ypatingas. Turime daugiau nei daug galimybių: galime laisvai keliauti, skaityti, naršyti beribame internete, nusikelti į praeitį, apčiuopti ateitį. Tereikia užduoti sau klausimą – koks štai anos žvaigždės pavadinimas? Kiek sveria juodasis lokys? Iš ko gaminami populiariausi pasaulyje kvėpalai? Koks Kanados plotas? Patikėkite, klausimą užduoti bus kur kas sunkiau nei rasti atsakymą, nes mes pamirštame klausti, nes daug kas mums atrodo savaime suprantama. O jei vis dėlto kasdien išgirstume bent po vieną klausiamąjį sakinį, jau po metų būtume gerokai atjaunėję. Mano, kaip mokytojos, pareiga yra mokinius išmokyti klausti ir sudominti klausyti. Svarbiausia užduotis pačiai – nenustoti ieškoti naujų atsakymų. Gera, kai vis dažniau juos išgirstu iš savų mokinių lūpų.

Kaip manai, kuo (ar kaip) gyvena šiandieniniai mokytojai?

Jei sakyčiau, jog niekas nesikeičia, jog mano mokytojai ir dabartiniai kolegos „siūti“ ant to paties kurpaliaus, meluočiau. Pasikeitė daug kas. Sistema, įstatymai, planai, tikslai, nebėra pažymių knygių, sąsiuvinų gale – sugertukų, nereikia kruopščiai patikrinti, ar tinkamai iškrakmolinta uniformos apykaklė... ir bendravimas su mokiniiais skiriasi. Šių dienų mokytojas turi užsitarnauti pagarbą, nenutolti nuo mokinių pasaulėjautos, aktualijų, sekti greitai kintančias, nuolat tobulėjančias technologijas, nepritrūkti išradingumo, kantrybės, atsakingumo, pastabumo. Auginame individualybes – skirtingus žmones, kurie sieks skirtingų tikslų, kurs skirtingus savo gyvenimus, todėl mokytojui kaip niekad svarbus akylumas – privalu pastebėti, kas vienam ar kitam mokiniui sekasi geriausiai ir išlaikyti lygsvarą tarp to, kas esamuoju metu jam patinka ir nepatinka – tai laikui bėgant gali kisti. Sunku nuspėti, kuo šiemet mokslus pradėjęs pirmokėlis bus pabaigęs mokyklą – sakoma, kad net 70 proc. po dešimties metų būsiančių specialybių negalime įvardinti, mat jos šiuo metu paprasčiausiai dar neegzistuoja. Mokytojams atitenka sudėtinga užduotis – auginti kūrybiškai, sąmoningai, savarankiškai mąstančius ateities specialistus.

Jei lygintum savo darbą dabar ir prieš 10–15 metų – kuo jis skirtųsi?

Kad ir kiek daug prieš tai išvardinau skirtumų, kurios laikui bėgant įgavo vis greitesnį pagreitį, kai kas nesikeičia metų metus. Noras išauginti dorus, atsakingus, save ir kitus gerbiančius piliečius. Pastarieji 10–15 metų Tauragnų mokyklai buvo labai permainingi – didžiojo mokyklos pastato sienos jau penkeri metai negirdi skam-

bučių, varstomų durų, vaikų bėgiojimo ir šūkaliojimo. Tuo metu turėjau vieną klasę, dabar – vienoje klasėje keturias. Tačiau labai džiaugiuosi, kad Tauragnai vis dar turi mokyklą, o aš – galimybę mokytis.

Tavo viltys, svajonės, lūkesčiai?

Smagu matyti į Tauragnus gyventi grįžtančius jaunos tėvus – buvusius mokinius, mokinti jų vaikus. Tai puikus įvertinimas mums visiems. Vadinasi, Tauragnuose gera. Viliuosi, kad šie jauni žmonės atras naudingų ir pelningų veiklų – ir taip čia pasiliks ilgam. Tikiu, kad mokykla dar neskaičiuoja savo paskutinių metų, svajoju, kad dar augs.

Neklausiau, kiek laiko mokytoja praleidžia mokykloje po paskutinės pamokos, kiek laiko ruošiasi pamokoms, taisto darbus, dalyvauja projektuose, renginiuose, kiek laiko praleidžia ruošdama savo mokinius konkursams ir t. t. Nors gal būtų visai įdomu? Tikrai nebūtų 8 darbo valandų, žinau, kad diena dažnai baigiasi ir po 12-tos nakties... Nes tai, ką dirba mokytoja, jai svarbu.

Atrodo, kad jau galiu nukrypti į „sentimentalias vėžes“, todėl parašysiu, kuo aš, kaip Tauragnų bendruomenės narė, labai džiaugiuosi. Džiaugiuosi, kad vis dar yra mokykla, kad joje dirba vaikų ir tėvų meilę bei pagarbą užsitarnavusi mokytoja, smagu, kad vaikai gali lankyti baseiną, kad jie plečia savo akiratį pažindami gimtąjį kraštą, dalyvaudami konkursuose ir projektuose, kad išvažiuojo į miesto mokyklas savo išprusimui, nenusileis ir – labai tikėtina – gal bus už ką kuriuos miesto vaikus visa galva aukštesni.

Ornitologas Marius Čepulis su mokinukais

P. S. Straipsnis jau buvo nusiųstas laikraščio redaktorei Danguolei, kai paskambino mokytoja Aldona. Paskambino tiesiog pasidžiaugti puikia pamoka, kurią spalio 9 d. vedė gyvūnus ir paukščius fotografuojantis ornitologas Marius Čepulis. Kalbėjo apie geras emocijas, džiaugėsi, kokie patenkinti buvo jos mokiniai ir jų tėveliai. Gal kai kas nustebės – džiaugiasi dėl pamokos? Taip! Ir šitame yra atsakymas į klausimą „Kaip gyvenimi, Mokytoja?“

Kūrybiškumo konkursui „Mūsų sveika puokštė“ mokyklėlės kolektyvas pastatė gėrybių namelį

Lietuvos ambasadorė Kinijoje – tauragniškę

(informacija iš „Utenos diena“, 2015 m. rugsėjo 19 d.)

Nuo rugsėjo 21 dienos Lietuvos ambasadorės Kinijoje pareigas pradės eiti iš Tauragnų kilusi Ina Marčiulionytė, pakeisianti Liną Antanavičienę.

Ina Marčiulionytė gimė 1963 m. kovo 31 d. Tauragnuose. 1980 m. baigė Tauragnų vidurinę mokyklą, 1986 m. – Vilniaus universiteto Filologijos fakultetą, įgijo lietuvių kalbos ir literatūros filologo specialybę. Specializavosi vertimų srityje.

1986-1988 m. buvo Šalčininkų rajono laikraščio „Lenino priesakai“ korespondente, vyr. redaktoriaus pavaduotoja. 1989-1990 m. – žurnalo „Gimtoji kalba“ skyriaus redaktore. 1991-1999 m. buvo Atviros Lietuvos fondo kultūros, švietimo programų direktore, nuo

nuo 1996 m. – Atviros Lietuvos fondo namų direktore.

1999-2003 m. buvo Lietuvos kultūros viceministre, 2003-2010 m. – ambasadore, Lietuvos nuolatine atstove prie UNESCO. 2004 m. I. Marčiulionytė buvo išrinkta į Pasaulio paveldo komitetą, o 2005-2006 m. šiam komitetui pirmininkavo. Nuo 2007 m. – UNESCO Vykdomosios tarybos vicepirmininkė, Būstinės komiteto pirmininkė, Tarpvalstybinio Konvencijos dėl kultūrų raiškos įvairovės apsaugos ir skatinimo komiteto vicepirmininkė.

2009 m. I. Marčiulionytė buvo bendra Baltijos šalių kandidatė į UNESCO Generalinio direktoriaus pareigas.

2010-2011 m. I. Marčiulionytė buvo Užsienio reikalų ministerijos (URM) ambasadore ypatingiems pavedimams, koordinavo Rytų partnerystės programas. Nuo 2011 m. rugsėjo mėn. – URM Lotynų Amerikos, Afrikos, Azijos ir Okeanijos departamento direktorė.

----- Tęsiame rubriką „Kai aš mažas buvau“

„Kai aš mažas buvau, mano gyvenimas buvo įdomus...“ Taip apie savo vaikystę galėtų pradėti pasakoti šio straipsnio herojus **Žymantas Trimonis**. Ir dar galėtų pridėti: „...bei pilnas muzikos“. Nuo to ir pradėdavo – nuo muzikos. Jau būdama arti namų, girdėjau akordeono garsus, mano beldimo niekas negirdėjo, nes melodijos vis dar skambėjo, įėjusi kurį laiką stovėjau tarpduryje, nes akordeonas vis nenutilo. Tai taip smagiai ir pradėjom pokalbį.

Žymanto tėtis buvo pradinių klasių mokytojas ir savamokslis muzikantas. Grojo smuiku, pianinu, akordeonu, balalaika, mandolina. Labai skatino mokytis groti ir savo vaikus. Žymantui buvo gal 7–8 metai, kai tėtis nupirko pirmąjį muzikos instrumentą – akordeoną ir davė pradžiamokslį – parodė natas, bosus, o tada vaikas jau mokėsi iš klausos. Grojo visa didelė šeima – tėvai ir keturi sūnūs. Tuo metu rajone nebuvo kitos tokios šeimos, kuri viena sudarytų kapelą. Koncertų buvo daug – grota festivaliuose (Tauragnuose irgi, gal dar kas ir prisimena festivalius prie Tauragno ežero), sutinkant svečius, net svečiams iš Kubos grojo! Vaikams buvo smagu, savotiška atrakcija, kaip tą laikotarpį pavadino Žymantas. Jis šeimos kapeloje vienintelis grojo akordeonu,

2007 m. apdovanota Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Komandoro kryžiumi, 2010 m. nominuota Lietuvos metų moters rinkimuose ir gavo „Metų karjeros“ apdovanojimą.

O mes, tauragniškiai, džiaugiamės, kad Ina Marčiulionytė, jei tik leidžia galimybės, visada apsilanko gimtajame miestelyje surengtose kraštiečių šventėse, jai artimi tauragniškų rūpesčiai ir džiaugsmas. Linkime sėkmingai darbuotis tolimojoje Kinijoje.

Ina Marčiulionytė (centre) tarp tauragniškų kraštiečių šventės metu

lengva nebuvo, nes instrumentą reikia ištempti, kad geriau skambėtų, o vaikui tai nelengva.

Visa muzikuojanti šeima apie 1965 metus

Be muzikos buvo dar ir kitų dalykų. Buvo grybavimas, bet Žymantas grybų tiesiog nematydavo! Tai tėvas kažkaip vesdavo vesdavo ir žiūrėk – tie grybai atsidurdavo prieš akis! Dar buvo prūdas Vijeikiuos, dabar jo jau nebėra, toj vietoj žaidžiamas tinklinis. Geriausias plaukimo ratas buvo padangos. Mūsų kartos žmonės kitokių ir neturėjo, aš pati dar prisimenu, kaip su draugais plaukiojom keliose įsikabinę didžiulės traktoriaus padangos. Tai nuotrauka, kurioje Žymantas su draugu prūde maudosi (tik Žymantas kažkoks išsigandęs), sukėlė tokius prisiminimus. Dar buvo *Agnieskos bala*, kurion eidavo maudytis – ir tai buvo geriausias užsiėmimas. Ateidavo *Keriokai*, jų penki, *Trimoniokų* keturi – vaikų

Prūde su Kerioku

užtekdavo žaisti slėpynių, pleikų ir visokiems kitiems žaidimams. Užtekdavo protų ir visokioms *zbitkoms*. Šeštadieniais keliu į turgų arkliais važiuodavo daug žmonių. Vaikai surišdavo iš popierių paketą, pririšdavo *žilką* (valą) ir laukdavo. Žmonės, aišku, išlipdavo pažiūrėti, kas čia guli ant kelio. Žymantas sako, kad sustodavo visi, gal pagalvodavo, kad koks naudingas ir ūkiui reikalingas daiktas guli, kodėl gi nepasiėmus. Tik pasilenkdavo

A†A Seniūnijoje

rugsėjo mėn. mirė

ZOFIJA KINDURJENĖ, 85 metų, Balčiai

Spalio mėnesį

INGA PAŠKONYTĖ, 28 metų, Tauragnai

Užjaučiame artimuosius

Nuotraukos Dainiaus Atkočiūno,
Danguolės Grabauskienės, Vido Juknevičiaus,
Kristinos Levčenkienės, Aldonos Tartilienės,
Žymanto Trimonio, taip pat iš asmeninių archyvų

paimti, o paketas ir traukiasi tolyn kaip gyvas. Žinoma, vaikus visi pastebėdavo ir suprasedavo, kas *šposus* krečia. Bet vaikai niekada nenukentėjo – žmonės triukšmo nekėlė, nusišpjaudavo ir važiuodavo toliau.

O dar buvo ir labai didvyriškas poelgis. Šeima tuomet gyveno viename miestelyje Ukmergės rajone, ten tėtis dirbo mokytoju. **Nuotraukoje** prie kalėdinės eglutės Žymantas (jam gal treji metukai) nufotografuotas su vienos mokytojos dukra. Jis neprisimena nei tos mokytojos, nei tos mergytės vardo, bet prisimena, kaip nešė savo draugę per melioracijos griovį, gelbėdamas ją nuo perkūnijos. Ar nešė, ar tempė, ar kaip kitaip buvo, bet gelbėjo, nes ji labai verkė, tai Žymantas ir suprato, kad privalo padėti.

Tai tokios įdomios vaikystės istorijos... Labai gera į ją sugrįžti, kai kas jau išdilo iš atminties, tik tėvai prisimena ir papasakoja, o kai kas taip ryšku, lyg būtų vakar buvę. Svarbu, kad jų būtų, tų prisiminimų. Tikiuosi, kad vis dar yra žmonių, kurie norės su skaitytojais jais pasidalinti.

Bronė Juknevičienė

Jei kas nors guodžiasi, kad šiais metais užaugo prastos bulvės, tai **Vandutė Guigaitė** (g. 1936 m.) iš Gaidžių kaimo galėtų paprieštarauti. Didžiausia jos užauginta bulvė svėrė 969 g, o ir kitos nemažos, ką ir matote nuotraukoje. V. Guigaitė puiki šeimininkė, rūpi-

nasi ir myli kiekvieną augalėlį, gal dėl to ir žemė ją myli ir apdovanoja puikiu derliumi, kaip štai šitokio didumo bulvės. Ji dar ir labai tvarkinga, apsiskaičiusi kaimo šviesuolė. Slaugydama sunkų ligonį Vandutė neapleido nei namų, nei daržo, visur suspėja. Būdama giliai tikinti, ji visur pasikliauja Dievo pagalba ir Jo valia. Visa tai papasakojo **Aldona Driukienė**, dažnai Vandutę aplankanti.

Visada gera išgirsti apie gerus žmones. O dar nuostabiau, kad kiti pastebi jų gerumą ir tuo pasidžiaugia. Ačiū Aldonai Driukienei, kuri jau ne kartą pasirūpino, kad laikraščio skaitytojus pradžiugintų smagūs dalykai.

Bronė Juknevičienė

Redagavo ir maketavo Danguolė Grabauskienė
Spausdino Utenos spaustuvė